

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/331/2017
Rady Gminy Brzeziny z dnia 7 grudnia 2017 r.

**GMINNY
PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

***DLA GMINY BRZEZINY
NA ROK 2018***

WSTĘP DO PROGRAMU

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 487), która nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury i spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy (art.1 ust.1).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r. wpisuje się w cele i zadania zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeziny na lata 2014-2020.

Problem uzależnienia od alkoholu, mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat konsekwencji jego nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych, związanych z leczeniem uzależnień, stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak i również całego kraju.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio–psycho–społeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk, zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne. Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zgodnie z treścią powyższej ustawy, samorządy gmin posiadają kompetencje do podejmowania

działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne nadużywanie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, nie tylko dla pojedynczych jednostek ale i dla ogółu społeczeństwa. Zadaniem gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Brzeziny. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu, zmniejszanie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych, w szczególności poprzez ograniczenie szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed marginalizacją społeczną oraz promowanie postaw prospołecznych, tak ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Alkoholizm w obecnych czasach stał się trudnym problemem społecznym, który stanowi obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu.

Niniejszy program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki oraz daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu gminnym, które są również elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym.

Problem alkoholizmu dotyczy nas wszystkich i od nas samych zależy jego rozwiązanie. Alkoholizm to choroba, która wymaga długiego leczenia. Proces jest długotrwały, wymagający wiele wysiłku nie tylko od uzależnionych, ale także osób ich otaczających, a więc nas wszystkich. Im szybciej podejmie się konkretne działania w tym zakresie, tym mniej osób

zostanie dotkniętych chorobą, tym mniej będzie zgonów, tym mniej wypadków drogowych spowodowanych w stanie nietrzeźwym, tym mniej przemocy w rodzinie.

Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. W świadomości społecznej Polaków wciąż funkcjonuje wiele mitów i tradycji związanych z alkoholem.

CELE PROGRAMU

1. Promocja zdrowego, wolnego od problemów alkoholowych stylu życia.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
3. Radzenie sobie z problemami aktualnie występującymi w gminie.
4. Zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych.
5. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.
6. Zwiększenie skutków rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Zwiększenie świadomości społecznej motywującej do leczenia.
8. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu.
9. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.

Działania i strategia osiągnięcia wymienionych celów dotyczą przede wszystkim realizacji programów profilaktycznych, programów informacyjnych wpływających na postawy i umiejętności poza zdrowotne z różnych grup wiekowych, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz ludzi podwyższonego ryzyka. Prowadzenie szkoleń w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, a także wspieranie działalności ośrodków specjalistycznych, środowisk samopomocowych i stowarzyszeń prowadzących programy trzeźwościowe.

Działania te obejmują również podjęcie racjonalnych i elastycznych decyzji ograniczających dostępność alkoholu poprzez:

- szczegółowe przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń,
- kontrole punktów sprzedaży napoi alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie sprzedaży napoi alkoholowych.

ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy.
2. Osoby pijące szkodliwie, w tym uzależnieni od alkoholu.
3. Mieszkańcy gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzież szkolna.

DIAGNOZA ZAGROZEŃ – MAPA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY BRZEZINY

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem. Od wielu lat alkoholizm zajmuje wiodące miejsce na liście lokalnych problemów społecznych. Zespół uzależnienia od alkoholu oraz picie szkodliwe ma negatywny wpływ nie tylko na samopoczucie fizyczne i psychiczne osób pijących ale również ich rodzin. Wpływa negatywnie na rozwój gospodarczy i społeczny w związku z zwiększonymi kosztami opieki zdrowotnej i socjalnej, ubezpieczeniem zdrowotnym, egzekwowaniem prawa i porządku publicznego czy kosztami w miejscu pracy.

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

W gminie Brzeziny w 2017 r. ustalono nowy limit punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, który wynosi: 30 punktów, wykorzystano – 20, zaś do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi: 8 punktów, wykorzystano – 2.

Tabela 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Brzeziny w latach 2011 – 2016.

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (piwo, wino, wódka), w tym:	34	33	32	29	30	28
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	29	28	27	26	25	23
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	5	5	5	3	5	5

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 2. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Brzeziny w latach 2014 – 2016.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Łączna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	69	71	69
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	64	61	60
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	5	10	9

Źródło: Opracowanie własne.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., gminę Brzeziny zamieszkiwało 5.861 mieszkańców, tak więc na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 209 mieszkańców.

Szacować można, że w naszej gminie żyje około 117 osób uzależnionych od alkoholu oraz ponad 352 osób pijących szkodliwie i ryzykownie. Zmiany w funkcjonowaniu jednego członka rodziny mają wpływ na wszystkich pozostałych, wywołując u nich zaburzenia zdrowotne i emocjonalne występujące z różnym nasileniem, nazywane współzależnieniem. Współzależnienie nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Osoba współzależniona koncentruje się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera i nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny, gdyż w rodzinach, gdzie występuje problem z alkoholem żyje około 234 dzieci. Dzieci te żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, co związane jest z niezaspokajaniem przez rodziców ich podstawowych potrzeb. Doświadczają one wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnieniem ról rodzicielskich przez uzależnionych, bądź współzależnionych rodziców.

W związku z brakiem poczucia oparcia ze strony dorosłych, dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne.

Szacunkowe dane populacji osób uzależnionych i członków ich rodzin na terenie Gminy Brzeziny przedstawia tabela 3.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym powinno być jednym z priorytetowych zadań, które podejmuje samorząd Gminy Brzeziny.

Tabela 3. Dane szacunkowe populacji osób uzależnionych, oraz członków ich rodzin na terenie gminy Brzeziny.

Grupa osób	% populacji	Polska (38,4mln)	Gmina Brzeziny (5.861)
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 768 tys.	117
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (małżonkowie/partnerzy, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	234
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	ok. 4%	ok. 1,5 mln	234
Osoby pijące szkodliwie	ok. 5-7%	2,3 mln	352

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych szacunkowych PARPA.

Informacji o rozmiarach szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu oraz zjawisku przemocy domowej dostarczają dane uzyskane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach, Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień, Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Brzezinach.

Tabela 4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2012 – 2016.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba osób w stosunku do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku leczenia odwykowego	11	12	14	6	8
Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	3	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne.

W 2016 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 13 pozytywnych opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- a) spożycie poza miejscem sprzedaży – 8 opinii
- b) spożycie w miejscu sprzedaży, gastronomia – 2 opinii
- c) zezwolenia jednorazowe – 3 opinie.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gmina organizuje zajęcia w Punktach Zajęć Integracyjnych dla dzieci wywodzących się z rodzin zagrożonych patologią (problem nadużywania alkoholu przez członków rodziny), dzieci pochodzących z rodzin z trudną sytuacją materialną i pozostałych dzieci z danego środowiska. Celem działalności Punktów jest zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki wychowawczej, warunków do nauki własnej, pomocy w nauce.

Do zadań Punktów Zajęć Integracyjnych należą;

1. Opieka po zajęciach szkolnych.
2. Pomoc w odrabianiu lekcji.
3. Pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami i sytuacjami kryzysowymi.
4. Udział w zabawach grupowych.

5. Kształtowanie nawyków kultury życia codziennego.
6. Rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień dzieci.

Punkty Zajęć Integracyjnych czynne są w godzinach popołudniowych, jeden raz w tygodniu, po 4 godziny dziennie. Do Punktów Zajęć Integracyjnych w roku 2016 uczęszczało 50 dzieci.

Ważnym celem organizowanych zajęć w Punktach Zajęć Integracyjnych jest umiejętne gospodarowanie czasem wolnym dzieci i młodzieży oraz rozwijanie ich zainteresowań.

W ramach działalności profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w Punktach Zajęć Integracyjnych i w szkołach realizowane są zajęcia dla dzieci, promujące zdrowy, wolny od używek styl życia i aktywny sposób spędzania czasu.

Śladem lat poprzednich, na terenie gminy Brzeziny pracę kontynuuje Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień prowadzący działalność edukacyjną, profilaktyczną, interwencyjną, i diagnostyczną. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem jak i członków ich rodzin, oraz ofiar i sprawców przemocy. Z oferty Punktu mogą korzystać również osoby, które w swojej pracy stykają się z osobami uzależnionymi, lub zagrożonymi wystąpieniem patologii czy członkami ich rodzin. W ramach Punktu porad udziela instruktor terapii uzależnień.

Tabela 5. Liczba osób oraz udzielonych im porad w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień w latach 2014 – 2016.

Wyszczególnienie	2014		2015		2016	
	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
Osoby z problemem alkoholowym	7	47	15	86	13	133
Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowych (w tym współuzależnionych i DDA)	3	5	8	8	12	32

Źródło: Opracowanie własne.

Nadużywaniu alkoholu towarzyszy bardzo często występowanie przemocy. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci w tych rodzinach. Przeżycia takie zaburzą postrzeganie otaczającego świata, mogą być przyczyną wielu chorób psychosomatycznych. Dzieci te uczą się niesprawiedliwości i agresji co w przyszłości skłania do zachowań ryzykownych, znęcania się nad słabszymi, bójek, kradzieży oraz używania nikotyny, alkoholu i narkotyków.

Z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Brzezinach uzyskano następujące dane:

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach w latach 2012 - 2016.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej	223	229	256	317	289
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	15	22	22	20	24

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach.

Tabela 7. Liczba założonych Niebieskich Kart na terenie gminy Brzeziny w latach 2012 – 2016.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba założonych Niebieskich Kart	13	9	6	1	6

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Brzezinach.

Gminny Ośrodek Pomocy w Brzezinach udziela pomocy socjalnej, pomaga w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb życiowych, materialnych, bytowych osób

uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, wskazuje podopiecznym z problemami alkoholowymi sposoby ich rozwiązywania.

Realizowane działania ukierunkowane są na przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, ochronę osób jej doświadczających, a także na zmniejszanie negatywnych następstw przemocy w życiu społecznym.

Przedstawione wyniki badań mogą świadczyć o konieczności propagowania systematycznej edukacji antyalkoholowej szczególnie wśród ludzi młodych i o potrzebie uświadamiania dzieci i młodzieży o szkodliwości alkoholu oraz konsekwencjach zdrowotnych oraz społecznych, jakie mogą nastąpić przy jego nadmiernym spożyciu.

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej). Młodzież gimnazjalna nie traktuje uzależnienia od alkoholu jako problemu, który mógłby ją bezpośrednio dotyczyć.

Komenda Policji w Opatówku wspólnie z KMP w Kaliszu realizuje na terenie swego działania liczne działania prewencyjne, tj: trzeźwość, poszukiwany, bezpieczny weekend, bezpieczne ferie, pieszy, niechronieni użytkownicy dróg, pasy bezpieczeństwa, trzeźwy poranek oraz działania związane z przestępczością samochodową.

Tabela 8. Ilość ujawnionych nietrzeźwych kierujących na terenie działania Komisariatu Policji w Opatówku w latach 2013 – 2014.

Wyszczególnienie	2013	2014
Art.178a §1 KK	92	71
Art.87 §1a KW	112	88
Art. 87 §1 KW	25	22
Art.87 §2 KW	23	12

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komisariatu Policji w Opatówku w 2014r.

Używanie alkoholu przez młodzież

Spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków. Konsumpcja alkoholu przez polską młodzież kształtuje się na średnim poziomie w porównaniu z resztą Europy. Około 57% nastolatków przyznaje się do regularnego spożywania alkoholu. Na uwagę zasługuje także fakt, że nastąpił wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Miejscem inicjacji alkoholowej jest bardzo często środowisko rodzinne. Młodzież popada szybciej w alkoholizm niż dorośli, gdyż uzależnienie następuje tym łatwiej, im młodszy jest pijący. Dorosły osiąga późne stadia uzależnienia w okresie 5-10 lat, nastolatek może osiągnąć ten sam stan w czasie od sześciu miesięcy do trzech lat.

Niepokojąca jest wzrastająca liczba pijących alkohol dziewcząt. Wskaźniki spożywania alkoholu przez dziewczęta dążą do zrównania się ze wskaźnikami osiąganymi przez chłopców. Badania amerykańskie pokazały, że dzieci, które zaczęły kontaktować się z alkoholem przed 15 rokiem życia częściej uzależniły się od alkoholu. Z badań zrealizowanych przez PARPA wynika, że młodzież czerpie wzory picia od dorosłych i to od ich postaw, przekonań i zachowania zależy, jakich wyborów w kwestiach związanych z alkoholem będą dokonywać dorastające nastolatki.

Leczenie młodzieży z uzależnienia od alkoholu jest z wielu powodów trudniejsze niż leczenie dorosłego. Wśród wielu innych problemów nie mniejszym jest to, że młodzież nie ma doświadczeń dojrzałego życia, które stanowiłoby dla niego oparcie w procesie wychodzenia z nałogu.

Jakie szkody powoduje alkohol u młodego człowieka?

- upośledza czynności poznawcze, zaburza zdolność uczenia się, zapamiętywania,
- hamuje rozwój emocjonalny i opóźnia dojrzewanie,
- ułatwia podejmowanie innych zachowań ryzykownych,
- zwiększa prawdopodobieństwo zachowań agresywnych,
- jest wiodącą przyczyną wypadków i urazów oraz stania się ofiarą przestępstwa,
- zwiększa ryzyko uzależnienia od alkoholu.

Badania wskazują, że adresatami działań profilaktycznych winna być nie tylko grupa podwyższonego ryzyka, ale także te osoby, które nie podejmują zachowań ryzykownych, po to,

by promując wśród nich zdrowy styl życia i opóźnienie wieku inicjacji, zmniejszyć zasięg zachowań ryzykownych.

Na terenie Gminy Brzeziny realizowano programy profilaktyczne, w tym programy skierowane do społeczności lokalnej oraz środowiska szkolnego: „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Ekstra profilaktyka”.

Mając na uwadze powyższe zagrożenia występujące w związku z uzależnieniem i nadużywaniem alkoholu a także agresją i przemocą przyjmuje się do realizacji następujące kierunki działań w 2018 roku.

GLÓWNE ZADANIA PROGRAMU DLA GMINY BRZEZINY

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień obejmującej w szczególności: udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce odwykowej, motywowanie do leczenia, rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania, uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej, motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego.

Wyposażenie Punktu w niezbędne materiały biurowe, edukacyjne, sprzęt komputerowy i telewizyjny, meble oraz literaturę fachową dla specjalisty prowadzącej punkt.

2. Kontynuowanie działalności Punktów Zajęć Integracyjnych na terenie Gminy Brzeziny poprzez: sprawowanie opieki nad dziećmi, pomoc dzieciom w nauce, udział w zabawach w grupie, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami i sytuacjami kryzysowymi.

Wyposażenie Punktów w niezbędne materiały do prowadzenia zajęć z dziećmi. Zakup biurowych i edukacyjnych.

Bieżące naprawy i remonty pomieszczeń Punktów Zajęć Integracyjnych oraz naprawy

3. Finansowanie szkoleń i kursów dla opiekunów obsługujących Punkty Zajęć Integracyjnych.
4. Współpraca z Wojewódzkim Zakładem Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie oraz z poradnią leczenia odwykowego w Murowańcu i wspieranie powyższych placówek leczenia odwykowego, które obejmują profesjonalną pomocą osoby uzależnione z terenu Gminy Brzeziny.
5. Współpraca z placówkami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
6. Kierowanie na leczenie odwykowe do placówek leczenia odwykowego.
7. Finansowanie kosztów sporządzania opinii przez biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu (zakup sprzętu komputerowego, mebli oraz innych materiałów do obsługi Gminnego Programu Profilaktycznego).
9. Współorganizowanie zajęć sportowych prowadzonych przez kluby sportowe, szkoły i Punkty Zajęć Integracyjnych oraz zakup materiałów i sprzętu do realizacji tych zajęć.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Poradnictwo psychologiczne i prawne w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień.
2. Zastosowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zobowiązującej do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych.
3. Kierowanie na badania przez biegłego w związku z postępowaniem w sprawie o zastosowanie leczenia odwykowego.
4. Wspieranie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z działalnością edukacyjną w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym w formie zorganizowanego wypoczynku zimowego, letniego oraz turnusów rehabilitacyjnych.
5. Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych przez Gminną Komisję

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych, warsztatów dla dzieci oraz wywiadówek dla rodziców zgodnie z obowiązującymi standardami.
2. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.
3. Organizowanie oraz wspieranie obozów, kolonii, biwaków, wycieczek, festynów, pikników dla dzieci preferujących zdrowy tryb życia i edukację w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika RPA w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie (udział członków komisji w szkoleniach wraz z kosztami dojazdu).
5. Szkolenia dla rodziców we wszystkich szkołach na temat uzależnienia dzieci i młodzieży od alkoholu, sekt, agresji i przemocy.
6. Prenumerata czasopism, zakup książek, broszur, ulotek, plakatów, filmów DVD obejmujących zagadnienia uzależnień i profilaktyki.
7. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki alkoholowej.
8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

9. Organizowanie i prowadzenie w szkołach i w środowisku lokalnym zajęć, imprez edukacyjnych, turniejów i olimpiad sportowych, konkursów, rajdów rowerowych promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
10. Tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych (spektakle teatralne, kino, występy muzyczne, konkursy, dyskoteki), dla dzieci preferujących zdrowy, wolny od alkoholu tryb życia i edukację w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Zorganizowanie Dnia Dziecka, Mikołajek dla dzieci uczęszczających do Punktów Zajęć Integracyjnych.
12. Udział w kampaniach promujących trzeźwość, współpraca z mediami w promowaniu trzeźwości.
13. Prowadzenie zajęć kulinarnych w Punktach Zajęć Integracyjnych.
14. Organizowanie konferencji, seminariów i szkoleń w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działań mających na celu organizację imprez rozrywkowych bezalkoholowych.
2. Włączenie przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, Kościoła w prace kompetentnych komisji działających na rzecz zdrowia i trzeźwości.
3. Wspieranie środowisk samopomocowych poprzez udostępnienie pomieszczeń na spotkania.
4. Wspieranie oraz zabezpieczenie środków związanych z zakupem materiałów informacyjno- edukacyjnych dla policji, szkół oraz rodzin z problemem alkoholowym.
5. Współorganizowanie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Brzezinach festynów dla dzieci i młodzieży preferujących zdrowy, wolny od alkoholu styl życia.
6. Współpraca merytoryczna, udzielanie rekomendacji oraz wymiana informacji.
7. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Monitorowanie wskaźnika wykorzystania limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
2. Prowadzenie kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawania napojów alkoholowych.
3. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych – rozpowszechnianie ulotek i materiałów edukacyjnych.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za udział w posiedzeniach, w czynnościach kontrolnych oraz pracach związanych z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 160,00 zł brutto. Podstawą wypłaty wynagrodzenia są listy obecności potwierdzające udział członków komisji w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych oraz w innych pracach związanych z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VII. Realizatorzy programu.

1. Pełnomocnik Wójta Gminy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień.
5. Gminny Zespół Interdyscyplinarny.
6. Punkty Zajęć Integracyjnych.
7. Placówki oświatowe.

8. Policja.
9. Kościół.
10. Służba zdrowia.
11. Inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne realizujące cele i zadania zawarte w Programie.

Zadanie koordynacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powierza się Pełnomocnikowi Wójta Gminy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, wykonującemu swoje obowiązki w strukturach Urzędu Gminy w Brzezinach, który sprawuje bieżącą koordynację i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością działań z zadaniami ujętymi w zatwierdzonym Programie. Pełnomocnik Wójta Gminy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowują projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Zasady finansowania programu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami *Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 487).

„Art. 18². Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - i nie mogą być przeznaczane na inne cele.” (tj. Dz. U. z 2016 r. poz.487).

Do powyższego programu w ciągu roku można wprowadzać aneksem zmiany.